

Posudek oponenta disertační práce

Student: **Mgr. Pavla Plachá**

Název práce: **Aktuální otázky mezinárodního insolvenčního práva**

Obor: **Mezinárodní právo soukromé a právo mezinárodního obchodu**

Oponent: **JUDr. Jan Brodec, LL.M. Ph.D.**

Pracoviště: **Právnická fakulta Univerzity Karlovy, Katedra obchodního práva**

Výsledky disertační práce

Nosným tématem autorčiny disertační práce je otázka právní regulace v oblasti mezinárodního insolvenčního práva, a to především na úrovni mezi členskými státy EU, ale i ve vztahu ke třetím státům, tj. mimo Evropskou unii.

Autorka si stanovila několik hypotéz a dílčích hypotéz, které podrobila ve své disertační práci zkoumání a kritice.

Základní hypotéza autorčiny disertační práce je stanovena na str. 16 a dále pak na str. 22 a str. 23 práce. Tato hypotéza stanoví základní východisko autorčiny práce, a to sice:

- COMI jako základní princip při určování mezinárodní příslušnosti v mezinárodním insolvenčním právu
- COMI je aplikováno na základě úpadkového i insolvenčního nařízení
- COMI je definováno také ve Vzorovém zákoně
- Významnou roli pro definici a výklad COMI hraje judikatura SD EU

Z této základní hypotézy jsou následně odvozeny hypotézy dílčí.

Autorka se ve své disertační práci zaměřuje na výše uvedené hypotézy a cílem její disertační práce má být tyto hypotézy potvrdit či vyvrátit a dále pak najít nová východiska ohledně COMI, zejména co se týče aplikace a výkladu, ke kterým autorka v závěru své disertační práce dochází. Jedná se zejména o závěr obsažený na str. 216, který se týká výkladu COMI ze strany SD EU ve vztahu k úpadkovému nařízení. Dále se pak jedná o závěry na str. 218 a násl., kdy lze podtrhnout autorčin závěr, že završením právního vývoje ohledně chápání a výkladu COMI je vydání právě insolvenčního nařízení, které obsahuje definici COMI, která na daný vývoj navazuje.

Pokud bychom měli shrnout základní cíl disertační práce, tak by to bylo zodpovězení otázky, jakým způsobem je určována příslušnost v mezinárodních insolvenčních řízeních, jak je pojem COMI vykládán ze strany SD EU i vnitrostátních soudů a dále pak, zda právní úprava v insolvenčním nařízení je logickým a kontinuálním završením vývoje právní úpravy a judikatury SD EU ohledně COMI dle nařízení o úpadkovém řízení.

Autorka hlavní závěry své disertační práce shrnuje v závěrečné kapitole na str. 218 a násl., přičemž shrnuje obsah kapitol, kde dospívala k dílčím závěrům. Dochází zde k následujícím hlavním závěrům:

-Nařízení o úpadkovém řízení, které obsahovalo právní domněnku ve prospěch statutárního sídla dlužníka vycházelo v této konstrukci z posílení právní jistoty věřitelů (str. 222).

-Hlavní otázkou, se kterou se musela judikatura SD EU vypořádat, byl výklad termínu „místo hlavních zájmů dlužníka“ a dále pak, za jakých okolností může být právní domněnka statutárního sídla vyvrácena (str.223).

-Nařízení o insolvenčním řízení obsahuje ohledně COMI rozšíření vyvratitelných právních domněnek a změny doznala i samotná konstrukce COMI v návaznosti na judikaturu SD EU (str. 225).

-Proces uznání mezinárodních insolvenčních řízení vůči státům mimo Evropskou unii bude odvislý od toho, zda tyto státy učinily součástí právních řádů Vzorový zákon.

S těmito hlavními závěry disertační práce lze souhlasit. Zároveň je možné uvést, že potvrzením výchozích hypotéz splnila autorka základní cíl své disertační práce. Potvrzení těchto hypotéz lze zároveň považovat za základní výsledek autorčiny disertační práce.

Co se týče dalších výsledků autorčiny disertační práce, tak ty souvisí s tím, že autorka se zaměřila na otázku COMI v co „nejširším“ slova smyslu. Tj. že se zabývala touto otázkou z různých úhlů pohledu a dospěla tak k dílčím závěrům, zejména ohledně smyslu COMI, jeho vývoje a především pak praktických aspektů a to jednak v judikatuře SD EU, tak i soudů jednotlivých členských států (např. str. 183). O uchopení tématu COMI v širším smyslu svědčí i to, že se autorka zbývala hlouběji tématem „škodlivého“ forum shoppingu (str. 117).

I zde je možné konstatovat, že tyto další výsledky autorčiny disertační práce představují naplnění hypotéz.

Aktuálnost zpracovaného tématu

V současné době narůstá počet přeshraničních insolvenčních řízení, a to zejména v rámci Evropské unie. To s sebou přináší celou řadu praktických i teoretických otázek, které jsou následně judikatorně řešeny ze strany vnitrostátních soudů, ale i ze strany SD EU, kdy ostatně autorka představuje minulou i recentní judikaturu ve své práci – zejména kapitola 5.

Proto je možné uvést, že autorka si vybrala téma velmi aktuální, které má svůj význam v rovině akademické i v rovině právní praxe.

Struktura práce

Disertační práce má logickou strukturu.

Autorka nejprve stanoví hlavní hypotézu a dílčí hypotézy své disertační práce. Následně se pak zabývá vývojem právní úpravy mezinárodního insolvenčního práva a dále se pak zaměřuje na nařízení o úpadku a COMI. Za hlavní přínos autorčiny práce a důkaz toho, že autorka danému tématu opravu rozumí, je možné považovat kapitolu - 3 a zejména části, ve kterých autorka popisuje posun ve vnímání COMI v insolvenčním nařízení (zejména str. 114)

Připomínky k textu

Co bych v této části disertační práci vytknul, je dle mého názoru nedostatečný kritický přístup zejména k judikatuře SD EU, kdy autorka daná rozhodnutí spíše popisuje a interpretuje, aniž by zaujala vlastní kritický názor k rozebíraným rozhodnutím.

Dále lze autorce vytknout, že se nevěnuje rozhodnutím českých soudů ohledně COMI, zejména pak rozhodnutí českých soudů v rámci insolvenčního řízení úpadce se sídlem v Lucembursku - ECM REAL ESTATE INVESTMENTS A.G. , kdy bylo konstatováno jeho COMI v České republice.

Jazyková a grafická úroveň

K jazykové a grafické úrovni práce nemám připomínek. Taktéž výběr literatury, a to domácí i zahraniční považuji za dostatečný.

Otázky k obhajobě

Autorka by při obhajobě své disertační práce měla vyjádřit svůj názor k otázce, zda forum shopping ohledně COMI může být v určitých případech vnímáno pozitivně či zda platí bez výhrad její pojednání o „škodlivém“ forum shopping.

Autorka by se měla dále vyjádřit k vnitrostátní právní úpravě (zmiňuje ji např. na str. 129) – ust. § 111 ZMPS ohledně mezinárodních insolvenčních řízení ve vztahu k nečlenským státům. Zejména by měla tuto úpravu stručně porovnat se Vzorovým zákonem.

Autorka ve své disertační práci prokázala schopnost samostatné tvůrčí práce v daném oboru. Předložená disertační práce splňuje požadavky standardně kladené na disertační práce v daném oboru.

Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertačních prací.

V Praze dne 29.6.2017

Univerzita Karlova, Právnická fakulta, Katedra obchodního práva
JUDr. Jan Brodec, LL.M. Ph.D.